

Spojrzenie w kwietniowe niebo 2023

"Kwiecień, co deszczem rosi, wiele owoców przynosi"

To przysłowie pasuje dosłownie jak ulał do aktualnej sytuacji pogodowej, ale wyraża przy okazji naszą nadzieję na prawdziwą wiosenną i słoneczną aurę. Tęsknimy bardzo za takimi dniami, które powinny nam wynagrodzić tegoroczne pochmurne i śnieżne dni zimowe. Dlatego ogromnie pocieszającym będzie fakt, iż w tym miesiącu **Słońce** nadal systematycznie wznosi się coraz wyżej ponad *równik niebieski* tak, że w ciągu kwietnia, w Małopolsce przybędzie dnia dokładnie o 105 minut. Łatwiej też będzie się nam przyzwyczaić na dobre do czasu letniego, bowiem w sobotę 1 IV **Słońce** wschodzi u nas o godz. 6.16, a zachodzi o 19.12 i nie jest to *Prima Aprilis*. Natomiast w ostatnim dniu miesiąca wschód **Słońca** nastąpi już o 5.18, a zachód dopiero o 19.57, zatem ostatniego kwietnia dzień będzie trwał 14 godzin i 39 minut. Będzie już dłuższy od najkrótszego dnia roku aż o 6 godzin i 36 minut, ale jeszcze krótszy o 102 minuty od tego najdłuższego, czerwcowego dnia.

Jeśli spojrzymy do poźółkłych kart historii, to stwierdzimy, że 62 lata temu, w dniu 12 kwietnia 1961 roku odbył się pierwszy lot człowieka, Jurija Gagarina, po orbicie satelitarnej **Ziemi**. Narodziła się tym samym epoka lotów kosmicznych. A na niebie przez cały miesiąc będziemy notować podwyższoną aktywność magnetyczną **Słońca**, bowiem nasza gwiazda znajduje się w fazie bliskiej maksimum aktywności w 25 cyklu. Najczęściej liczba Wolfa, czyli liczba grup plam i pojedynczych plam na tarczy **Słońca**, wynosić będzie kilkadziesiąt lub nawet ponad sto, co szczególnie cieszy obserwatorów naszej gwiazdy. Taka aktywność **Słońca** powoduje, że chroni ono nas swym polem magnetycznym przed silnym i przenikliwym promieniowaniem pochodzącym nie tylko z centrum naszej Galaktyki. Wypada nam się cieszyć tą zwiększoną aktywnością **Słońca**, bowiem nad ranem w dniu 20 kwietnia wstępuje ono w znak *Byka*. W tym też czasie wystąpi hybrydowe zaćmienie **Słońca**, niestety w Europie niewidoczne. Ponadto, jak corocznie, 22 kwietnia będziemy mogli obchodzić *Światowy Dzień Ziemi*, a tydzień później *Międzynarodowy Dzień Astronomii*, zatem patrząc w niebo nie zapominajmy o naszej Błękitnej Planecie i jej mieszkańcach, którzy obecnie powinni być obiektem specjalnej troski i wprost kosmicznego ładu!

Jeśli chodzi o **Księżyc**, to w pierwszej dekadzie miesiąca będzie nam przeszkadzał w nocnych obserwacjach gwiazd, bowiem kolejność faz **Księżyc**a w kwietniu będzie następująca: pełnia 6 IV o godz. 06.35, ostatnia kwadra 13 IV

o godz. 11.11, nów 20 IV o godz. 06.13 i pierwsza kwadra 27 IV o godz. 23.20. Ponieważ pełnia **Księżyc**a w dniu 6 IV, będzie pierwszą wiosenną pełnią po 20 III, więc niedziela 9 IV będzie *Niedzielą Wielkanocną* zgodnie z tradycją i przepisem ustanowionym na Soborze Nicejskim w 325 roku. Najbliżej **Ziemi** (w perygeum) znajdzie się **Księżyc** 16 IV o godz. 04, a najdalej od **Ziemi** (w apogeum) będzie 28 IV o godz. 09.

Jeśli zaś chcemy obserwować planety, to **Merkurego** będzie można zobaczyć bardzo nisko nad horyzontem na zachodnim niebie w drugim tygodniu kwietnia. Najlepsze warunki do jego obserwacji będą 12 IV, do półtorej godziny po zachodzie **Słońca**, potem skryje się w jego promieniach, by pojawić się pod koniec maja na porannym niebie. **Wenus** jest w kwietniu widoczna na wieczornym niebie do dwóch godzin po zachodzie **Słońca**. Dopiero w pierwszym tygodniu sierpnia „wybierze” się na wakacje, czyli kąpiele w promieniach **Słońca**. Czerwony **Mars** widoczny jest z wieczora na zachodnim niebie i zachodzi prawie 4 godziny po **Słońcu**. Ponieważ oddala się od **Ziemi**, więc jego widoma jasność spada. Natomiast olbrzym gazowy **Jowisz** kryje się przez cały miesiąc w promieniach **Słońca**, by nam się dopiero pojawić na porannym niebie w pierwszej dekadzie maja. **Saturn** wschodzi w kwietniu nad ranem poprzedzając z upływem dni kwietniowych o dwie do trzech godzin wschód **Słońca**. Natomiast do obserwacji **Urana** i **Neptuna** koniecznie musimy użyć lunety. W tym też celu, aby je zaobserwować, zapraszam do MOA.

Od 15 do 25 kwietnia promieniują meteory z roju kwietniowych *Lirydów*. Radiant meteorów leży w pobliżu *Wegi*, najjaśniejszej gwiazdy w gwiazdozbiórze *Liry*. Maksimum aktywności (do 20 przelotów na godzinę) przypada na noc 21/22 kwietnia. W tym roku warunki do ich obserwacji są dobre, bowiem **Księżyc** będzie dwa dni po nowiu nie przeszkadzając w obserwacjach słabszych meteorów.

Oto tylko najważniejsze zjawiska na niebie, które polecałbym do obserwacji przy okazji zalecanych wiosennych spacerów, oczywiście przy często bezchmurnym niebie, czego wszystkim Państwu serdecznie życzę. Jednocześnie przypomnijmy bardzo optymistyczne staropolskie przysłowie:

„*Bądź wesoły - jak czosnek niedźwiedzi na wiosnę*”